

ชื่อเรื่อง การศึกษาจลนศาสตร์ของปฏิกิริยาการแลกเปลี่ยนไอโซโทป
ระหว่างไอโอไดด์อินทรีย์กับสารประกอบอินทรีย์ไอโอไดด์บางตัว

ชื่อผู้เขียน นายสมบูรณ์ ไพบูลย์

การค้นคว้าแบบอิสระ เชิงวิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการสอนเคมี
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2525

บทคัดย่อ

การศึกษาจลนศาสตร์ของปฏิกิริยาการแลกเปลี่ยนไอโซโทประหว่าง
inactive iodide ในสารประกอบไอโอไดด์ไฮโดรคาร์บอน 3 ตัว คือ ไอโอโดมีเทน
ไอโอไดเอช และ 1-ไอโอโดโพรเพน กับ active iodide ในโซเดียมไอโอไดด์
ที่ label ด้วยไอโอดีน-125 โดยใช้แอนไฮดริสเอทธานอลเป็นตัวทำละลาย พบว่า
ปฏิกิริยาดังกล่าวมีอันดับของปฏิกิริยาเป็น pseudo-first order และค่าคงที่อัตราของ
ปฏิกิริยาการแลกเปลี่ยนจะเพิ่มขึ้นเมื่ออุณหภูมิเพิ่มขึ้น แต่จะลดลงเมื่อขนาดของ alkyl
group ในสารประกอบไอโอไดด์ไฮโดรคาร์บอนใหญ่ขึ้น ซึ่งพบวาค่าคงที่อัตราที่มีค่าดังนี้คือ
ไอโอโดมีเทน เท่ากับ $10^{6.3} e^{-50,000/RT} \text{ dm}^3 \text{ mol}^{-1} \text{ s}^{-1}$ ในช่วงอุณหภูมิ 283 -
293 K ส่วนไอโอไดเอช และ 1-ไอโอโดโพรเพนมีค่าเท่ากับ $10^{9.6} e^{-84,000/RT}$
 $\text{ dm}^3 \text{ mol}^{-1} \text{ s}^{-1}$ และ $10^{9.9} e^{-85,000/RT} \text{ dm}^3 \text{ mol}^{-1} \text{ s}^{-1}$ ในช่วงอุณหภูมิ 302-315 K
ตามลำดับ และปฏิกิริยานี้มีกลไกเป็นแบบ S_N2 นอกจากนี้พบว่าไม่เกิดปฏิกิริยาการแลกเปลี่ยน
ไอโซโทปในไอโอไดด์เบนซีน ที่อุณหภูมิ 315 K

